

Prof. Ona Voverienė. Europos putinizacija – Niurnbergo proceso tęsinys

„Susidaro įpūdis, kad nuo pat konfrontacijos su Ukraina pradžios, Rusija grimzta į izoliaciją. Vidaus politikoje taip ir yra. Tačiau užsienio politikoje ji dešimteriopai padidino pastangas PERDARYTI EUROPA SAVAIP. Dabar Kremlius mano, kad Rusija negali būti „suvereni“ be įtakos sferos, nusidriekusi nuo Lisabonos iki Vladivostoko. Kremlius nori pakeisti Europos sąmonę, priversti europiečius atsisakyti savo institutų, savo vertybių, nusigręžti nuo savo politinės klasės, kad jie taptų „suderinami su Putinu“. Šiais tikslais Kremliaus medijos strategija kuriama trims kryptims: visada kalta Amerika; neapykanta – galingas ginklas, Kremliaus ambicijos.“

Fransuaza Thom. Europos putinizacija // Izinios.-2016-06-24

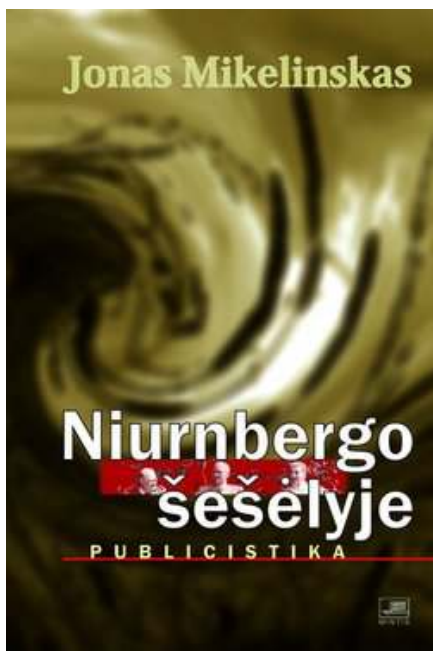

Prancūzijos istorikė, Sorbonos profesorė ir Rusijos žinovė Fransuaza Thom savo pranešime, skaitytame Paryžiaus namuose, konferencijoje „Ukraina-Rusija: išsilaisvinti iš mitų“ atskleidė V. Putino pastangas, galutinai užkariauti Europą propagandinėmis žiniasklaidos priemonėmis, naudojamomis Putino ČIA IR DABAR. Šviesaus atminimo rašytojas Jonas Mikelinskas, kurio 95-ąsias gimimo metines 2017 metais minėsime, savo knygoje „Niurnbergo šešėlyje“ (2009) atskleidė ir Europos putinizacijos šaknis, pasodintas į pokarinės geopolitikos dirvą Stalino emisaro prokuroro Romano Rudenkos, pirmininkavusio Niurnbergo tribunole, kuriame buvo teisiami pralaimėję karą nacistų vadai.

Knygoje „Niurnbergo šešėlyje“ surinkti ir publikuoti rašytojo paskutiniųjų jo gyvenimo metų publicistikos straipsniai ir eseistinė apysaka „Doktrinos šešėlyje arba šeimininko gimimas“, polemika su „Lietuvos ryto“, „Šiaurės Atėnų“, „Respublikos“ straipsnių autoriais, atsakymai į „Lietuvos Aido“, „Metų“, „Lietuvos ryto“ redaktorių klausimus, trys pareiškimai (S. Alperavičiui, J. Smulkščiui ir D. Kuodytei).

Knygos svarbiausias akcentas - Niurnbergo procesas, juridškai primetęs visam pasauliui dvejopus įvykių, reiškinių ir nusikaltimų vertinimo standartus, blogis, kuris turėjo įtaką viso pasaulio XX amžiaus istorijai ir iki šiol ją tebeveikia.

Rašytojo nuomone, „Antrojo pasaulinio karo baigtis buvo ne tik vakarietiškosios demokratijos pergalė, bet ir jos didžiausia tragedija, mat, ji tą pergalę galėjo pasiekti tik sudariusi sąjungą su didžiausiu žmonijos istorijos blogiu – baisiuoju žudiku Stalinu“ (Mikelinskas J. Niurnbergo šešėlyje. Publicistika. – V., 2009. – P. 41).

Tikrąją pergalę prieš nacistinę Vokietiją laimėjo ne demokratinės Vakarų valstybės Anglija, JAV ir Prancūzija, o autokratinė diktatoriaus Stalino vadovaujama Sovietų Sąjunga. Ir tai ypač išryškėjo Niurnbergo proceso metu, kur Stalino emisaras Romanas Rudenka išsijuosęs diktavo, o Vakarų atstovai tik paklusniai jo valią fiksavo. Rašytojo nuomone, nuo čia ir prasidėjo akivaizdi Vakarų demokratijos tragedija. „Juk ji, užuot pasmerkusi bet kokį totalitarizmą - (nacinį ar komunistinį – O. V.), leidosi sąjungininko išprievartaujama, nors tasai sąjungininkas jau buvo pagarsėjęs, kaip nepralenkiamas žmonijos istorijoje žudikas ir genocidų organizatorius. Ir nuo tada iki šiol Vakarų demokratija tapo savotiška buvusio diktatoriaus Stalino įkaite“ (Ten pat, p. 97).

Nepavergto proto Vakarų istorikai Niurnbergo procesą pagrįstai vadina „didžiuoju juridiniu farsu“. Rašytojui atrodo, kad šis reikalas toli gražu, nepasiriboja vien tik jurisdikcija, o yra kur kas rimtesnis savo padariniais. Jo nuomone, Niurnbergo procesas „buvo Vakarų demokratijos saulėlydžio ir tragedijos įteisinimas... Vakarų demokratija pasirodė tokia bejėgiška sunkių išbandymų metu... Juk iš esmės tame procese viešpatavo ne visų pripažinta Temidė, o Stalino emisaro Romano Rudenkos diriguojama ir vairuojama Nemezidė. Ir vargu ar kitaip galėjo būti po visų teheranų, jaltų, potsdamų, kur diktavo rusai, o anglai su amerikiečiais tik saldžiažodžiavo... ir kapituliavo (Ten pat, p.100). „Juk čia, Niurnbergo procese, o ne kur kitur, kai vienas tironas buvo pasmerktas, o kitas išaukštintas ir buvo

padėtas pagrindas dvejomis moralei ir dvejojo vertinimo standartui, nuo kurių žmonija kenčia iki šiol“ (Ten pat, p.120). Gal tik vienintelis Anglijos maršalas Bernardas Montgomeris Niurnbergo procesą įvertino „kaip pralaimėjimą, paverstą nusikaltimu“ (Ten pat, p. 101).

O tironas Stalinas, šaipėsi sau į ūsą, savo įžūlumu demonstruodamas, kokios bejėgės yra demokratinės valstybės prieš autokratiją. Niurnbergo procesas buvo jo laimėjimų viršūnė, jo didžiausia pergalė prieš Vakarus, prieš jų demokratiją. Jie buvo užkariauti be jokio karo. Pavergtas Vakarų galingųjų valstybių

vadovų protas, o vėliau ir pačios valstybės. Stalino vizijose, gražiai nupieštose, talentingos poetės Salomėjos Neries eilėraščio strofa: „Apsistosis, kai raudonu žiedu / Visa žemė skaisčiai pražydės / Tegul visos tautos vieną himną gieda / Visos tautos iš visos širdies“ – jau buvo tik laiko ir technikos dalykas.

Į tą pergalės vainiką – Niurnbergo procesą buvo ilgai eita. Milijonai aukų vardan Stalino pergalės paaukota karo fiziniuose frontuose. Paraleliai vyko kova ir ideologiniame fronte. Pirmiausiai krito Anglija. Vinstonas Čerčilis, kuris įstengė tą (karo – O.V.) našta nešti tik tol, kol susidūrė su hipnotizuojančiu budelio, tarsi kokios barškuolės gyvatės žvilgsniu, kaustančiu gyvūno judesius ir protą, (Jaltoje pasirodė – O.V.) kaip reto bailumo pigmėjas, kuris atiduoda žudikui ir tai, kas jam niekada nepriklausė“ (Ten pat, p. 151). V.Čerčilis Jaltoje pasaulio istorijoje neregėtą tautų žudiką, Baltijos šalių okupantą ir Ukrainos ūkininkų budelį Staliną apipylė komplimentais, sakydamas: „Visų mūsų širdims ir viltims nieko nėra brangiau už maršalo Stalino esybę“ ir, kad „ateitis priklauso Maskvai“ (Ten pat, p. 83). Kaip tik jis, V.Čerčilis atkalbinėjo emigracinę Lenkijos vyriausybę, kad ji nesistengtų aiškinti Katynėje NKVD išžudytų karininkų tragedijos, ją ciniškai protindamas: „Jeigu jie mirę, kad ir ką darydami jų neprikelsime“, taigi „demokratijai reikalinga ne tiesa, o melas“ (ten pat, p. 114) ir kad „didžiųjų sukrėtimų metu demokratija be tironų paramos yra tik muilo burbulas“ (Mikelinskas J. Ten pat).

Jau tada, 1945 m. vasarą, kai pergalė prieš Hitlerį buvo pasiekta ir niekas Vakarų demokratijoms jau negrėsė, kaip tik jis V.Čerčilis, kartu su savo užsienio reikalų ministru Antoniu Idenu į Stalino nagus atidavė daugiau kaip du milijonus Sovietų sąjungos pabėgėlių ir rusų karo belaisvių, atsidūrusių Vakarų zonoje, ir grįžusius į SSRS pasmerkė kančioms Stalino gulaguose ir mirčiai.

Su JAV prezidentu D. E. Ruzveltu irgi saldžialežuvavusiu Stalinui, lenkų karininkų žudikui Katynėje, Suomijos agresoriui, ir Antrojo pasaulinio karo vienam iš iniciatorių, tautų budelį vadinusiu savo draugu ir reiškusiu įsitikinimą, jog „į kovą prieš skurdą, netvarką, chaosą ir priespaudą“ ves ne kas kitas, o Stalinas“ (Ten pat, p. 98), buvo viskas paprasčiau. Stalinas sugebėjo Ruzveltą apsupti NKVD užverbuotais „patarėjais“, kurie neslėpė „savo simpatijų tautų vadui“ ir sugebėjo dar gerokai prieš karą pajungti Ruzvelto protą Stalino doktrinai.

V. Čerčilio ir D. Ruzvelto dėka Stalino garbei buvo sukelta tokia psichozė visame pasaulyje, jog nesiskaityti su ja ilgus dešimtmečius buvo tiesiog neįmanoma.

JAV prezidento D.E. Ruzvelto idėjinį palikimą sėkmingai perėmė kitas JAV prezidentas Haris Trumenas, kuris „ištikimai tarnavo ne tik JAV finansinei oligarchijai, bet ir Potsdamo konferencijoje diktatoriui Stalinui“ (Ten pat, p. 153). Vėliau, jau mūsų laikmečiu, tą Amerikos prezidentų estafetę perėmė ir Džordžas Bušas (vyresnysis) ir Bilas Klintonas pasaulio mastu oficialiai pareiškė, kad „Čečėnija yra Rusijos vidaus reikalas“ (Ten pat, p. 115). O kaip naujasis Amerikos prezidentas Donaldas Trumpas? Jo rinkiminė kampanija ryškiai demonstravo, kad ir jis yra gerokai pasiligojęs, kaip publicistas-politologas a.a.Vilius Bražėnas sakė, „Vodkakolos“ sindromu?

Norvegijos žurnalistas ir istorikas H.V. Steinfeldas tvirtino, „jog Vakaruose nebus pripažinti Rytų bei Vidurio Europos tautų reikalavimai prilyginti komunizmui fašizmui, nes tam priešinsis ne tik Rusija, bet ir visas kitas antinacinis pasaulis – JAV, Didžioji Britanija, Prancūzija, Olandija, taip pat ir visos Skandinavijos šalys, ir aišku, Vokietija“ (Ten pat, p. 165).

Rašytojo nuomone, žurnalisto teiginys yra visiškai logiškas ir motyvuotas. „kaipgi Vakarai sutiks sulyginti sovietinį komunizmą su nacizmu, jeigu jie, kovodami su nacizmu, tapo ne tik raudonosios armijos ginklanešiais, bet ir Stalino trubadūrais. Todėl šiandien nėra pagrindo stebėtis, kad po visų tų teheranų, jaltų, potsdamų ir niurnbergų žmonės yra priversti gyventi tokiame pasaulyje, kuriame būsi be apeliacijų pasmerktas, jei kovojai už savo Tautos nepriklausomybę nacionalsocializmo pusėje ir būsi pašlovintas, jeigu kovojai... sovietinio komunizmo pusėje...“ – tvirtina knygoje jis. (Ten pat, p. 166). Juk Niurnbergo procese buvo išduoti pagrindiniai demokratijos idealai. Siekiant juos atgaivinti „reikėtų iš esmės reviduoti visą Niurnbergo procesą, o tam, kaip liudija daugelis faktų, Vakarų pasaulis dar nepribrendęs.... Vokietija ir kitos Vakarų valstybės supranta, kad yra tam tikra riba, kurios negalima peržengti, konfliktuojant su didžiausiu dujų ir ne ką mažesniu naftos tiekėju“ (Ten pat, p. 165, 166).

J. Mikelinskas savo knygoje analizuoja ir lietuviškąją demokratiją. Ji turi savo ypatingų spalvų. Ją kūrė nusižiūrėjusios į amerikoniškąjį kapitalizmą tos pačios jėgos, kurios penkiasdešimt metų kūrė sovietinį komunizmą. Todėl sovietinio komunizmo dvasia lietuviškoje „demokratijoje“ pilnutinai išsaugota: nepasmerkta valstybiniu mastu sovietinio komunizmo ideologija, neįvertinti raudonojo imperializmo nusikaltimai lietuvių Tautai, okupavus Lietuvą ir pirmą 1940 m. birželio 15 d. ir antrą kartą, jau po karo, nepareikalauta iš okupantės valstybės žalos atlyginimo už šimtų tūkstančių Lietuvos žmonių žūtis kalėjimuose ir tremtyse Sibiro šalčiuose ir Kazachstano stepėse, lietuvių Tautos ateities, jos vaikų sunaikinimą, išžudimą ir numarinimą badu ir vergišką jų tėvų darbą okupacinio režimo labui, neįvertinti mūsiškių kolaborantų aukščiausiuose valdžios ešelonuose nusikaltimai prieš Tautą okupacinio režimo metais ir jau nepriklausomoje Lietuvoje. Pagaliau, neįvertinta komunistų ir svetimųjų mus pavergusių ir savųjų, padėjusių pavergėjams, atsakomybė už dalies tautos pavertimą zombiais, atėmus iš jų sielą, jų tikėjimą ir suskaldžius jų dvasią, prievarta ištrynus iš jų ir jų palikuonių kelių kartų mentaliteto amžinąsias tautines vertybes, suniekinus Tautos kultūrą, suteršus ją postmodernizmu ir jo šlykščiausiomis raiškos formomis, žudančiomis asmenybę. Komunistiniai valstybės vadai, ciniškai paneigę nepriklausomybės idealus, su kuriais

buvo eita į Atgimimą, Lietuvoje pagrindinį dėmesį skyrė ne Tautos gerovei kelti, tikrai demokratijai įtvirtinti, kiek išsilaikyti valdžioje... ir joje būnant, melu ir veidmainystėmis, tuščiais pažadais rinkimuose, sukurti sau ir savo giminei ir dar savo klanui rojus gerovę, apiplėšiant ir nuskurdinant iki neregėto Europoje lygmens savo Tautą. Rašytojo nuomone, „Iš to išplaukia ir visos blogybės, iš kurių šiuo metu mums aktualiausia – beatodaitiškas finansinės oligarchijos, kurios pagrindą sudaro buvusi (komunistinė –O.V.) nomenklatūra, diktatas“ (Ten pat, p. 235).

Šviesiausi pasaulio protai – filosofai E. Fromas, K. P. Poperis, A. Šveiceris, A. Solženicynas, G. Grosas ir kiti finansinės oligarchijos valdomą kapitalizmą įvardija, kaip „naują vergovinę santvarką, kurioje žmogus yra visiškai priklausomas nuo valdžios, televizijos, žiniasklaidos, reklamos ir partijų diktatūros“ (Ten pat, p. 235).

Šalia to, lietuviškoji demokratija, sufleruojant kušlajai Niurnbergo Temidei, perėmė vakarietiškoji mąstymo būdą, tai yra dvejopus mąstymo standartus: Jupiterio ir jaučio teisę: kas galima Jupiteriui, tas negalima jaučiui. Tiesa yra tik tai, ką galima paremti jėga.

Europoje, ir ypač Lietuvoje, įsiviešpatavo tokia „keista padėtis, kai holokaustą neigiantis, ar juo abejojantis žmogus gali atsidurti kalėjime, o pilietis kolaboravęs su sovietinio genocido „prorabais“ be jokių kliūčių gali atsisėsti į valstybės prezidento kėdę“ (Ten pat). „Didžiausias, kone pasaulinis triukšmas kyla, jeigu į Šiaulių miesto savivaldybę išrenkamas, koks nors tautiškai nusiteikęs Mindaugas Murza, o laikoma savaime suprantamu, net pageidautinu reiškiniu, kai valstybės prezidentu išrenkamas buvęs komunistų partijos „gensekas“ (Ten pat, p. 239). Tomo Venclovos erezijos, kuriomis jis taip džiaugėsi, kai Seimas, keliaklupsčiaudamas tai europietiskajai Jupiterio-jaučio teisei, neįteisino 1941 Lietuvos laikinosios vyriausybės – tai pats tipiškiausias ir akivaizdžiausias veidmainystės pavyzdys, kai „remiamasi ne faktais, o tik dvejopais vertinimo standartais, arba Jupiterio teise“ (Ten pat, p. 233). Netgi Amerika, D.Bušo (vyresniojo laikais), kuri ilgą laiką nepripažino Lietuvos okupacijos, „iš esmės pasikeitė, kai reikėjo jai pasirinkti - pakilusią į laisvės žygį Lietuvą ar Michailą Gorbačiova, žūtbūt, norintį išlaikyti carų ir Stalino sukurtą imperiją. Ji pasirinko Gorbačiova“ (Ten pat, p. 237) .

Kodėl taip atsitiko? – skausmingai mąsto knygoje jos autorius. Jo manymu „todėl, kad vaizdžiai tariant, Antrojo pasaulinio karo metu Vakarų, ypač anglosaksų, demokratija iš baimės dėl savo ateities leidosi Teherane, Jaltoje ir Potsdame išprievartaujama sovietinio komunizmo, o paskui šią gėdą Niurnberge juridškai įteisino, primesdama Europai ir visam civilizuoatam pasauliui nugalėtojų moralę ir dvejopus reiškinių vertinimo standartus“ (Ten pat).

O Lietuvoje - „Norint gražiai, patogiai įsikurti ir turtingai, pagarbos ir šlovės apsuptam gyventi, pirmiausia reikia išmokti jai rafinuotai ir kultūringai kenkti. Argi ne tokią išvadą padarysi, įsigilinęs, kaip mūsų valdžia sugeba tarnauti Kapitalui ir planingai sistemingai tolti nuo mūsų tautiečių? Ir tam faktų daugiau negu reikia: ant altoriaus keliamas Aukso Veršis, šeima nustojo būti valstybės pagrindas; pamirštos amžiais kurtos krikščioniškosios vertybės, viešpatauja gobšūs, suinteresuoti tik savo kišene oligarchai ir biurokratai, žiojėja praraja tarp „runkelių“ ir „mandarinų“, kultūra paversta makulatūra, niekam nesvarbu, ką daro televizija, žiniasklaida, kur seksas ir sensacija tampa adoracija, kur nusikaltėliais rūpinamasi daugiau negu moksleiviais, kur daugiau žmonių miršta negu gimsta, kur didesnė užuojauta reiškiamą budeliui, o ne aukai, kur be galo didinamos piliečių teisės, bet ne pareigos, kur gimtoji kalba verčiama atgyvena ir t.t. (Ten pat, p. 240, 253). „Gyvename tokioje valstybėje, kur viskas perkama ir viskas parduodama, kur didžioji žmonių dalis išlaisvinta, anot Stalino, nuo chimeros, vadinamos sąžine, ir kur kažkodėl viskas daroma, kad žmogus būtų sužlugdytas, kaip asmenybė, kad jis nebeliktų pats savimi“ (Ten pat, p.51). „Įsigali šlėktiška moralė ir savimonė“ (Ten pat, p.253).

Taigi rašytojo Jono Mikelinso nauja knyga „Niurnbergo šešelyje“ – tai mūsų postalinistinės epochos, iki šiol valdomos, sugrįžus į Rusijos valdžią Stalino garbintojui Vladimirui Putinui, dvasios veidrodis, naujoje šviesoje parodantis Niurnbergo procesą ir jo pasekmes pasaulio istorijos raidai.

Tos pasekmės gali tapti apokaliptinėmis, Stalino dvasią pridengus rytietiško ir netgi vakarietiškojo globalizmo skraistėmis, jeigu ir toliau Europa ir Amerika plauks savo gerovės upėmis pasroviui, nesipriešindamos didžiausiam pasaulyje Blogiui, jeigu ir toliau vadovausis nugalėtojų morale ir dvejopais reiškinių vertinimo standartais. (Voverienė Ona. Europa – Niurnbergo proceso įkaitė // karštas komentaras. – 2015, bal. 10-24, p. 20, 21)

O Lietuvai ši knyga – tai pavojaus varpo gausmas, perspėjantis, kad galime pasitikėti tik savimi, savo jėgomis, savo Tauta ir jos valia. Tik mes patys galime pakilti iš pasmerkimo, išsigydyti komunizmo piktžaides, išravėti piktžoles iš mūsų gyvenimo ir mūsų dvasios. Dabar, kol turime tvirtos valios, pripažintą visame pasaulyje kvalifikuotą politikę Prezidentę Dalią Grybauskaitę, tarnaujančią Lietuvai ir Tautai, o ne sau ir savo klanui, turime šansą. Gal jau paskutinį. Nepraraskime jo .Apie tai rašytojo Jono Mikelinso knyga, jo mums palikta, kaip perspėjimas ir testamentas